

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S Rīgā

Nr.16

(Prot. Nr.17, 2.§)

2006.gada 15.martā

Par lietas izpētes izbeigšanu

Par SIA „Latvijas Mobilais Telefons” 22.12.2005. iesniegumu Nr.5186/BP

Lieta Nr.1758/05/09/24k

Konkurences padome 2005.gada 23.decembrī saņēma SIA “Latvijas Mobilais Telefons” (turpmāk tekstā – „LMT”) 22.12.2005. iesniegumu Nr.5186/BP. Iesniedzējs lūdz Konkurences padomi izvērtēt SIA „Tele2” (turpmāk tekstā – „Tele2”) darbības atbilstību Reklāmas likuma prasībām, jo uzskata, ka Tele2 ir pārkāpusi Reklāmas likuma normas, izplatot maldinošas reklāmas laikrakstos „Diena”, „Dienas Bizness”, „Час”, „Бизнес & Балтия”, „Вести Сегодня”, televīzijā un internetā.

LMT norāda, ka Tele2 reklāmās izteiktais paziņojums *Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus* rada iespaidu, ka Tele2 ir pirmais komersants, kas šobrīd Latvijā ir uzsācis piedāvāt šādus pakalpojumus un ka citi komersanti tos nepiedāvā. Šāds apgalvojums neatbilst patiesībai, jo LMT jau kopš 13.12.2004. sniedz visus Tele2 reklamētos trešās paaudzes mobilo sakaru pamatpakalpojumus, izņemot videozvanu. Savukārt, Tele2 reklamētajai *mobilajai TV* analogisku pakalpojumu „Mobilā TV” LMT sniedz jau kopš 09.06.2005. LMT trešās paaudzes mobilo sakaru tīkla ieviešanu jau kopš 27.01.2004. ir konstatējusi arī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. Turklāt, kopš 2004.gada mobilo sakaru pakalpojumus, izmantojot trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas, sniedz arī a/s „Telekom Baltija”.

Iesniedzējs uzskata, ka līdz ar to Tele2 nav pirmais komersants, kas Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumus. Tādējādi reklāmas sniedz maldinošu informāciju par Tele2 kā tirgus dalībnieku, kas pirmais ievieš jaunas tehnoloģijas, maldinot patērētāju par Tele2 labajām īpašībām un kvalifikāciju. Faktiski Tele2 šobrīd ir pirmais komersants, kas Latvijā piedāvā videozvanu, taču tas ir tikai viens no trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumiem un tā ieviešana neliecina par kādu īpašu tehnoloģisku progresu mobilo sakaru pakalpojumu attīstībā Latvijā. Iesniedzējs norāda, ka, vadoties no reklāmas teksta,

patērētāji var uzskatīt, ka citi komersanti, tai skaitā LMT, sniedz zemākas kvalitātes pakalpojumus, jo nepiedāvā klientiem izmantot trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģiju nodrošinātās iespējas, un līdz ar to reklāma, kas nepatiesi norāda, ka Tele2 piedāvā augstākas tehnoloģijas un kvalitatīvākus pakalpojumus nekā citi komersanti, būtiski var ietekmēt LMT klientu ekonomisko rīcību, piemēram, mainot operatoru.

LMT nepieļauj iespēju, ka tirgū, kur mobilo telefonu sakaru pakalpojumus sniedz tikai pieci komersanti, viens no konkurentiem pilnībā nebūtu informēts par citu konkurentu piedāvātajiem pakalpojumiem un izmantotajām tehnoloģijām. Turklāt LMT ar masu mediju starpniecību ir oficiāli paziņojis gan par trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas uzsākšanu (LETA 13.12.2004.), gan par papildpakalpojumu, piemēram, Mobilā TV, sniegšanas uzsākšanu. Līdz ar to LMT uzskata, ka izplatot iepriekš minētās reklāmas, Tele2 darbojusies ļaunā nolūkā.

LMT lūdz Konkurences padomi:

1) Izvērtēt Tele2 reklāmas par trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas uzsākšanu Latvijā atbilstību Reklāmas likuma 8.panta trešās daļas 3.punkta noteikumiem.

2) Pamatojoties uz Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ pantu, sodīt Tele2 par konstatētajiem Reklāmas likuma pārkāpumiem.

3) Pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 3.punktu, aizliegt Tele2 reklāmas par trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas uzsākšanu Latvijā izplatīšanu.

4) Pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 4.punktu, prasīt Tele2 reklāmas par trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanas uzsākšanu Latvijā atsaukšanu.

5) Atbilstoši Reklāmas likuma 14.pantam un Administratīvā procesa likuma 63.panta otrajai daļai vai 71.panta otrajai daļai paziņot Konkurences padomes pieņemto lēmumu iesniedzējam.

Iesniegumam pievienoti Tele2 reklāmu paraugi laikrakstos un televīzijā.

Konkurences padome, pamatojoties uz Reklāmas likuma 14.panta pirmo daļu un Administratīvā procesa likuma 55.panta pirmo daļu, 29.12.2005. ierosināja lietu Nr.1758/05/09/24 uz LMT 22.12.2005. iesnieguma Nr.5186/BP pamata par Reklāmas likuma 8.panta iespējamo pārkāpumu Tele2 darbībā, izplatot LMT 22.12.2005. iesniegumā Nr.5186/BP norādītā satura reklāmu ar tajā ietvertu paziņojumu „*Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus*”.

Konkurences padome, pamatojoties uz Reklāmas likuma 14.panta otro daļu, 11.01.2006. nolēma pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu lietā Nr.1758/05/09/24 uz laiku līdz 2006.gada 15.martam.

Konkurences padome, ņemot vērā iesniegumā norādīto un papildus iegūto informāciju,

konstatēja:

10.01.2006. Konkurences padome saņēma Tele2 atbildi uz pieprasīto informāciju. Tele2 nepiekrīt LMT iesniegumā norādītajiem iebildumiem sekojošu iemeslu dēļ.

Trešās paaudzes mobilo sakaru būtiskākā atšķirība no otrās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģiju iespējām ir lielāks datu pārraides ātrums, kas sniedz ievērojami plašākas mobilo sakaru izmantošanas iespējas. Visnozīmīgākais trešās paaudzes tehnoloģiju jaunais piedāvājums ir videozvans, ko savā reklāmā akcentējusi Tele2.

Tele2 norāda, ka pakalpojumu „Mobilā TV” kopš 09.06.2005. piedāvā LMT, izmantojot otrās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas (GSM) un pielietojot EDGE standartu. Līdz ar to pilnīgi nepamatoti apgalvot, ka LMT „Mobilā TV” būtu uzskatāma par trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu. Savukārt Tele2 piedāvātais mobilās televīzijas pakalpojums balstīts trešās paaudzes tehnoloģijā (UMTS) un šo pakalpojumu var izmantot tikai tie lietotāji, kuri iegādājušies 3G atbalstošu mobilo tālruni. Būtiskā atšķirība starp LMT piedāvāto „Mobilā TV” un Tele2 piedāvāto mobilo televīziju ir 3G lielākais datu pārraides ātrums, kas ietekmē pakalpojuma saņemšanas kvalitāti.

Tele2 nošķir to, ka pakalpojums „Mobilā televīzija” pats par sevi nav uzskatāms par 3G pakalpojumu, un to, ka Tele2 pirmā piedāvā pakalpojumu „Mobilā televīzija”, izmantojot trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas.

Tele2 nepiekrīt LMT viedoklim, ka UMTS tīkla ekspluatācijas uzsākšana automātiski nozīmētu trešās paaudzes mobilo sakaru sniegšanu, un uzskata, ka no lietotāja viedokļa mobilo sakaru pamatpakalpojumi (balss telefonija, SMS), izmantojot UMTS tīklu, faktiski neatšķiras no otrās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumiem, jo šo pakalpojumu efektivitāte nemainās.

Tele2 secina, ka par trešās paaudzes pakalpojumiem var atzīt tikai tādus pakalpojumus, kas tiek sniegti, izmantojot tā saucamās trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas (piemēram, UMTS), kuras izmantojot tiek radīts jauns pakalpojums, piemēram, videozvans, vai arī augstākā kvalitātes līmenī tiek piedāvāti esošie pakalpojumi, piemēram, mobilā televīzija.

Tele2 norāda, ka 3G kampaņas reklāmas devējs un apmaksātājs ir Tele2. Reklāmu izgatavotāji ir SIA „Vilks Studija”, SIA „Metro Leo Burnett”, bet izplatītāji – SIA „Metro Leo Burnett”, SIA „Mediapool Latvia”. 3G reklāma izplatīta presē (žurnālos latviešu un krievu valodā 7 reizes 2006.gada janvārī, bet laikrakstos latviešu un krievu valodā 71 reizes no 30.11.2005.-24.12.2005.), TV 372 reizes no 01.12.2005. - 18.12.2005. un internetā. 3G reklāmas mērķauditorija ir visi mobilo sakaru pakalpojumu lietotāji un tās mērķis ir informēt sabiedrību par Tele2 jauna pakalpojuma ieviešanu. Tele2 3G pakalpojums ir pieejams kopš 29.11.2005. Rīgā. Izmantojot trešās paaudzes mobilo sakaru tīklu, klientiem ir pieejami šādi pakalpojumi: videozvans, paātrinātas datu pārraides pakalpojumi, t.sk. mobilā televīzija, spēles.

Tele2 lūdz Konkurences padomi LMT iesniegumu noraidīt kā nepamatotu.

18.01.2006. tikšanās laikā LMT pārstāvji paskaidroja sekojošo. Trešās paaudzes pakalpojumus raksturo tehnoloģiskā un kvalitatīvā puse, patērētāji vairāk saskaras ar kvalitatīvo. UMTS ir trešās paaudzes sakari, arī EDGE, ko izmanto LMT, ir pieskaitāms pie trešās paaudzes. LMT izmanto UMTS kopš 13.12.2004., bet EDGE kopš 09.06.2005. Kopš 13.12.2004., LMT sākot izmantot jauno tehnoloģiju, klientiem ir pieejami pakalpojumi jaunā kvalitātē, datu pārraides ātrums ir lielāks (384 Kbps), ir uzlabojums balss pārraides kvalitātē, var izvērtēt sarunas biedra balss tembru. Ieviešot UMTS, uzlabojās pakalpojumu kvalitāte. Piemēram, īsziņu pakalpojums mainījies tehnoloģiski, taču patērētājs to nemana, jo no viņa viedokļa nekas nemainās. Pateicoties ātrākai datu pārraidei, varēja ieviest papildpakalpojumus – video straumēšanu, ātrāku internetu, ātrāk nosūtīt bildes. Pārlūkojot internetu, manāmi paātrinās datu pārraides ātrums. Videozvans LMT tīklā ir pieejams no 16.01.2006. Ātrāk to nepiedāvāja komerciālu, ne tehnoloģisku apsvērumu dēļ.

EDGE ir GSM tehnoloģijas uzlabojums, kas ļāva LMT piedāvāt datu pārraides ātrumu 236 Kbps. EDGE tiek piedāvāta GSM tīkla ietvaros. UMTS, savukārt, ir pilnīgi jauna sistēma, par jaunu uzbūvēts tīkls. UMTS ir izmantojams Rīgā, atbilstoši licences nosacījumiem, tas ir, vismaz 30 % Latvijas iedzīvotājiem. Kopš 13.12.2004. LMT

nodrošināja UMTS pārklājumu Rīgā atsevišķās, izvēlētās vietās. Kopš 31.12.2005. LMT piedāvā UMTS pārklājumu visā Rīgā. Pašlaik 2000 LMT klientiem ir UMTS atbalstoši telefona aparāti. Patērētāji UMTS tīklu izvēlas jauno telefona aparātu pieaugošā piedāvājuma dēļ, datu pārraides ātruma un citu pakalpojumu dēļ. Liela daļa cilvēku telefonu izvēlas pēc dizaina, neapzināti iegādājoties UMTS atbalstošu telefonu. Apzināti iegādājas tie, kuriem nepieciešams lielāks datu pārraides ātrums internetam, video straumēšanai. Pamatā UMTS tehnoloģijas atbalstošus telefonus izvēlas cilvēki, kuri interesējas par jaunajām tehnoloģijām un kuriem ir augsts ienākumu līmenis. LMT pakalpojums Mobilā TV darbojas EDGE un UMTS tīklos. Tas ir atsevišķs pakalpojums, ko LMT piedāvā kopš 09.06.2005., sadarbojoties ar LNT. Videozvans pieejams tikai UMTS tīkla lietotājiem.

LMT piekrīt Tele2 viedoklim, ka par trešās paaudzes pakalpojumiem var atzīt tikai tādus pakalpojumus, kas tiek sniegti, izmantojot UMTS mobilo sakaru tīklu, kuru izmantojot, tiek radīts jauns pakalpojums vai arī augstākā kvalitātes līmenī tiek piedāvāti esošie pakalpojumi. Trešās paaudzes pakalpojumi ir tie, kas tiek sniegti, izmantojot trešās paaudzes tehnoloģijas. Lai tos sauktu par trešās paaudzes pakalpojumiem, nav obligāti jāpiedāvā jauni pakalpojumi.

18.01.2006. tikšanās laikā Latvijas Elektrokomunikāciju asociācijas biedrs Ilmārs Muuls norādīja, ka GSM tiek uzskatītas par otrās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijām. UMTS ir trešās paaudzes tehnoloģijas. Trešā paaudze (UMTS) nozīmē ātrāku datu pārraides iespēju un lielāka apjoma datu pārraidīšanu. EDGE ir trešās paaudzes pakalpojums – attēlu pārraides tehnoloģija. Kā trešās paaudzes tīkla tehnoloģija tiek uzskatīta arī CDMA. Izmantojot EDGE pakalpojumam otrās paaudzes (GSM) tīklu, kopējā pakalpojuma kvalitāte neatbilst pilnai trešās paaudzes pakalpojuma kvalitātei. Lai nodrošinātu pilnu trešās paaudzes pakalpojumu kvalitāti, visā pakalpojumu sniegšanas ķēdē jābūt izmantotai trešās paaudzes tehnoloģijai.

Tehnoloģiju iedalījums paaudzēs ir nosacīts, ko parasti to izstrādātāji ievieš sarunvalodā.

Konkurences padome 30.01.2006. saņēma LMT 26.01.2006. vēstuli, kurā izteikts viedoklis par Tele2 sniegto informāciju. LMT tāpat kā Tele2 uzskata, ka galvenā otrās un trešās paaudzes mobilo sakaru atšķirība ir ievērojami lielāks datu pārraides ātrums. Videozvans ir tikai viens no pakalpojumiem, kas balstās uz ātrākas datu pārraides iespējām.

LMT pakalpojums „Mobilā TV” izveidots un tiek sniegts, izmantojot UMTS tehnoloģiju. Ņemot vērā komercdarbības specifiku un patērētāju pieprasījumu, šo pakalpojumu iespējams saņemt arī izmantojot EDGE tehnoloģiju. Tomēr atšķirīgais datu pārraides ātrums ierobežo šī pakalpojuma saņemšanas parametrus, salīdzinot ar UMTS. Līdz ar to, no patērētāja viedokļa pakalpojumu „Mobilā TV” kopš 09.06.2005. LMT tīklā iespējams saņemt, izmantojot gan EDGE, gan UMTS tehnoloģiju atbalstošas galiekārtas.

Atbilstoši IMT-2000 klasifikācijai trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģija formāli ir arī EDGE, kas ir UWC-136 standarta sastāvdaļa (Recommendation ITU-R M.1457). Datu pārraides pakalpojumus, izmantojot EDGE tehnoloģiju, LMT piedāvā kopš 09.06.2005.

LMT, izmantojot trešās paaudzes mobilos sakarus, sniedz šādus pakalpojumus: balss zvans augstākā kvalitātē, īsziņas, datu pārraide līdz 384 Kbps, papildpakalpojumi (kopš 13.12.2004.), video straumēšana „Mobilā TV” (kopš 09.06.2005.) un videozvans (16.01.2006.).

Ar 27.01.2004. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas aktu konstatēta UMTS tehnoloģijas ieviešana LMT tīklā, bet pakalpojumus, kuru sniegšanai tiek izmantotas UMTS tehnoloģijas, LMT sniedz kopš 13.12.2004.

Konkurences padome 06.02.2006. saņēma Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas vēstuli, kurā norādīts, ka normatīvie akti nenosaka elektronisko sakaru pakalpojumu vai elektronisko sakaru tīklu iedalījumu paaudzēs, tai sk. otrās vai trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumus.

Otrās paaudzes mobilajos tīklos, kas izveidoti izmantojot GSM mobilā tīkla sistēmu, lieto TDMA tehnoloģiju, savukārt trešās paaudzes mobilajos tīklos izmanto UMTS mobilā tīkla sistēmu, lietojot WCDMA tehnoloģiju. Starp 2G un 3G mobilajiem tīkliem eksistē GSM GPRS mobilā tīkla sistēma ar TDMA tehnoloģijas pielietojumu, GSM EDGE mobilā tīkla sistēma ar TDMA tehnoloģiju, kā arī CDMA 450 (CDMA2000 1x) mobilā tīkla sistēma, kurā izmantota CDMA tehnoloģija. Ņemot vērā, ka nav noteiktas robežas starp 2G un 3G mobilajiem tīkliem, iepriekš minētās mobilā tīkla sistēmas starp 2G un 3G mobilajiem tīkliem atsevišķos gadījumos iekļauj kādā no mobilo sakaru paaudzēm vai apzīmē ar 2,5 G.

07.02.2006. tikšanās laikā Tele2 pārstāvis paskaidroja, ka saskaņā ar licences nosacījumiem uzsākt UMTS tīkla ekspluatāciju līdz 2004.gada beigām, nenorādot apjomu, Tele2 sava ofisa apkārtnē uzstādīja bāzes staciju. Kā nākamais, bija jānodrošina 30 % Latvijas iedzīvotāju ar UMTS tīkla pārklājumu. Trešās paaudzes tehnoloģijas raksturo datu pārraides ātrums, taču tīkls pats par sevi nav trešās paaudzes pakalpojums. Tas jāpiepilda ar saturu – pakalpojumiem. Tele2 UMTS pārklājums ir Rīgā, klientiem Tele2 trešās paaudzes pakalpojumus uzsāka piedāvāt 29.11.2005. CDMA nevar sniegt tādu datu pārraides ātrumu kā UMTS, tādēļ tas pieskaitāms pie pārejas perioda.

Konkurences padome 08.02.2006. saņēma informāciju no a/s „Telekom Baltija”. A/s „Telekom Baltija” mobilo sakaru nodrošināšanai izmanto divas no CDMA2000 saimes tehnoloģijām CDMA2000 1x (nodrošina bāzes 3G mobilos sakarus) un CDMA2000 1xEV-DO (nodrošina 3G mobilos sakarus pilnā apjomā), kuras pieskaitāmas pie tehnoloģijām, kas nodrošina trešās paaudzes mobilos sakarus. CDMA2000 1x komerciekspluatācijā sāka izmantot no 01.02.2005., bet CDMA2000 1xEV-DO – no 01.12.2005. Pie 2G tehnoloģijām pieder arī pašlaik Latvijā pastāvošā tehnoloģija, caur kuru tiek sniegti mobilie sakari tā ir GSM. Savukārt, pie 3G tehnoloģijām, kuras iespējams izmantot arī Latvijā, pieder UMTS un CDMA2000. Sākot jau ar 21.04.2004. Latvijā vienu no CDMA2000 tehnoloģijām sāka izmantot testa režīmā a/s „Telekom Baltija”. Atšķirībā no 2G tehnoloģijām 3G līdztekus balss saziņai un ierastajām mobilo sakaru funkcijām pieļauj platjoslas interneta pieslēgumu, kas tādējādi nodrošina daudz ātrāku datu pārraidi. Datu pārraides ātrumu CDMA2000 tīklā a/s „Telekom Baltija” nodrošina no 153,2 Kb/sek līdz 2,4 Mb/sek, bet tuvākajā laikā datu pārraides ātrums tiks palielināts līdz 5,2 Mb/sek. Norādītais ātrums ļauj pilnvērtīgi strādāt internetā, izmantot multimediju pakalpojumus.

A/s „Telekom Baltija” uzskata, ka Tele2 apgalvojums, ka Tele2 ir pirmais mobilo sakaru operators Latvijā, kas nodrošina 3G mobilos sakarus, ir nepatiess.

20.02.2006. Konkurences padome saņēma Tele2 vēstuli Nr.H/43, kurā sniegta informācija par Tele2 piedāvāto pakalpojumu “Mobilā TV”, par reklāmas “Sāc dzīvot trešajā paaudzē” izvietojumu internetā, kā arī norādīts, ka Tele2 klientu skaits, kuri pašlaik izmanto UMTS tehnoloģijas, ir salīdzinoši neliels.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 61.pantu SIA “Latvijas Mobilais Telefons” 24.02.2006. iepazīnās ar lietā Nr.1758/05/09/24 esošajiem materiāliem un 06.03.2006. sniedza savu viedokli. LMT piekrīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas

01.02.2006. vēstulē norādītajam, ka EDGE un CDMA2000 1x tehnoloģijas atkarībā no avota vai nu tiek pieskaitītas trešajai paaudzei, vai tiek uzskatītas par starppaudzi 2,5G. Taču atbilstoši IMT-2000 Recommendation ITU-R M.1457 gan EDGE, gan CDMA2000 1x ir trešās paaudzes tehnoloģijas. LMT uzskata, ka IMT-2000 būtu uzskatāms par visglobālāko un autoritatīvāko normatīvu mobilo sakaru paaudžu nodalīšanai, jo to pieņēmusi Starptautiskā telekomunikāciju savienība un šo avotu atzīst arī Eiropas Savienības līmenī oficiālos dokumentos.

LMT trešās paaudzes paklpojumu sniegšanu komerciālā režīmā uzsāka 13.12.2004., paziņojot par to presē, un pakāpeniski palielinājusi bāzes staciju skaitu un pārklājumu. Jau 2004.gada beigās trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumus bija iespējams izmantot 5% Latvijas iedzīvotāju. LMT uzskata, ka Tele2 reklāma satur nepatiesu informāciju, ir maldinoša patērētājiem un kaitē Tele2 konkurentiem, jo vēl pirms Tele2 kampaņas, ka tiek uzsākta trešās paaudzes pakalpojumu sniegšana, trešās paaudze pakalpojumu sniegšanu uzsāka LMT un a/s "Telekom Baltija". LMT norāda, ka SIA "Bite Latvija" paziņojumā preseī (LETA 23.02.2006.) par trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu Latvijā norāda tieši uz televīzijas pieejamību ar telefona aparāta starpniecību, ko LMT piedāvā, izmantojot gan EDGE, gan UMTS tehnoloģijas, kas tādējādi apliecina, ka videozvans ir tikai viens no nedaudziem trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumiem. LMT vēstulē norādījusi arī UMTS bāzes staciju skaitu un pārklājuma lielumu procentos. Informācija par bāzes stacijām atzīmēta kā konfidenciāla informācija.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 61.pantu Tele2 24.02.2006. iepazīnās ar lietā Nr.1758/05/09/24 esošajiem materiāliem un 06.03.2006. sniedza savu viedokli. Tele2 norāda, ka Tele2 nekad nav apgalvojusi vai sniegusi publisku informāciju, kas liecinātu, ka Tele2 ir pirmais operators, kas ieviesis 3G tehnoloģijas. LMT apstrīdētajā reklāmā Tele2 informēja, ka ir pirmais operators, kas piedāvā dažādus 3G sakaru pakalpojumus, un ir būtiski nošķirt tehnoloģijas, kas faktiski ir darbarīks, kas ļauj "ražot" produktu – sakaru pakalpojumus, kuru izstrādē papildus ir jāiegulda laiks un līdzekļi. LMT norādītais apstāklis, ka EDGE tehnoloģiju atbalstītos pakalpojumus (Mobilā TV) ir iespējams saņemt, lietojot UMTS tehnoloģiju atbalstošas gala iekārtas vienkārši apstiprina zināmu modeļu gala iekārtu spēju atbalstīt gan GSM standartā sniegtos pakalpojumus (tai skaitā EDGE), gan UMTS standartā sniegtos, kas pats par sevi nenozīmē, ka pakalpojums ir balstīts UMTS, tātad 3G paaudzē.

Tele2 norāda, ka no Konkurences padomes šajā lietā savāktajiem materiāliem ir skaidri konstatējams, ka LMT pieteikums par it kā patiesībai neatbilstošas reklāmas izplatīšanu ir balstīts nenoteiktajā situācijā, par to, kas vispār ir vai nav trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumi. Dažādi sakaru eksperti un teorētiķi niansēs joprojām nav vienojušies, ko uzskatīt par vienas paaudzes sakaru sistēmu un ko – par citas paaudzes, turklāt, sakaru tehnoloģijām strauji attīstoties, mainās arī izpratne par mobilo sakaru sistēmu dalījumu paaudzēs.

Tele2 uzskata, ka nav korekti spekulācijas par mobilo sakaru paaudžu dalījumu (pastāv vēl sīkāks paaudžu dalījums, kurā CDMA2000 1xRTT un EDGE uzrādīti kā 2,75G) izmantot, lai apstrīdētu nepārprotami trešajā paaudzē sniegtos pakalpojumus – videozvanu un citus pakalpojumus, kas radīti, izmantojot UMTS mobilo sakaru tehnoloģijas un viennozīmīgi visos materiālos atspoguļoti kā trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumi.

09.03.2006. Konkurences padome saņēma LMT viedokli lietā par Tele2 3G pakalpojumu reklāmu. LMT norāda, ka normatīvajos aktos nav konkrēti definēta robežšķirtne, taču ir iespējams izdalīt vairākus faktorus, kas norāda uz pakalpojumu sniegšanu

attiecīgi testa vai komerciālā režīmā. Tie ir: 1) maksas iekasēšana par pakalpojuma sniegšanu; 2) elektronisko sakaru komersants garantē patērētājam, ka viņš noteikti varēs saņemt pakalpojumu un tas tiks sniegts atbilstošā kvalitātē; 3) komersants informē patērētājus par jauna pakalpojuma sniegšanu.

LMT par UMTS tīkla pārklājumu ir sniedzis lietotājiem šādu informāciju: 1) 13.12.2004. paziņojums presē, norādot, ka šie pakalpojumi ir pieejami ierobežotā teritorijā Rīgā, bet 2005.gada laikā tie būs pieejami 30% Latvijas iedzīvotāju; 2) preses konferencē un intervijās sniegta informācija, ka UMTS tīkla pārklājums tiks nodrošināts ne tikai Rīgā, bet arī teritorijās ap Rīgu; 3) šāda informācija sniegta LMT mājas lapā un avīzē "Mans LMT" (2005.gada Nr.1). Precīzāka informācija par UMTS tīkla pārklājuma attīstību lietotājiem 2005.gada laikā nav sniegta, jo lietotājus parasti neinteresē tik sīki tehniskie dati. 16.01.2006. paziņojumā presei par pakalpojuma "videozvans" ieviešanu, norādīts, ka UMTS pakalpojumi pieejami visā Rīgas teritorijā.

Vēstules pielikumā pievienota karte, kurā atspoguļots LMT UMTS tīkla pārklājums. Pašlaik tas aptver visu Rīgas teritoriju un daļu Jūrmalas.

14.03.2006. Konkurences padome saņēma papildus LMT viedokli. LMT norāda, ka Tele2 sniegtajā reklāmā uzmanība jāpievērš tajā minētajam, ka Tele2 pirmā Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus. Termins "sakari" pamatā norāda uz tehnoloģiju, kas padara iespējamu attiecīgu pakalpojumu sniegšanu. Tele2 atzinusi, ka nav pirmais operators, kas Latvijā ieviesis trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas. Tādējādi Tele2 reklāmā ir maldinājusi patērētājus, ka tā pirmā Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus.

Turklāt, kā LMT jau iepriekš norādījusi, 13.12.2004. LMT uzsāka trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu – balss zvans augstākā kvalitātē, datu pārraide ar ātrumu līdz 384 Kbps un papildpakalpojumu sniegšanu komerciālā režīmā. Tele2 nav sniegusi pierādījumus, ka būtu uzsākusi trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu pirms šī datuma.

LMT norāda, ka Tele2 vēstules pielikumā pievienotā informācija par EDGE tehnoloģiju ir izdrukta no interneta enciklopēdijas, kas nav lietpratīgs un autoritatīvs avots, salīdzinot ar ITU viedokli. LMT uzskata, ka, ja otrās un trešās paaudzes pakalpojumu nošķiršanu Tele2 uzskata par "nenoteiktu situāciju", tad šo situāciju, maldinot patērētājus, ir centusies izmantot tieši pati Tele2. Tādā gadījumā tieši reklāma par trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu nav atbilstoša Reklāmas likuma prasībām par reklāmas patiesumu, objektivitāti un godprātīgumu.

15.03.2006. Konkurences padome saņēma papildus Tele2 viedokli. Tele2 norāda, ka LMT 13.12.2004. paziņojumā presei informējusi sabiedrību, ka EDGE nav 3G tehnoloģijas, bet gadu vēlāk pauž pretēju viedokli, apgalvojot, ka EDGE tehnoloģija un tajā balstītais "Mobilās televīzijas" pakalpojums ir trešās paaudzes pakalpojumi.

Ņemot vērā, ka LMT ir sniegusi vairākus vēsturiskus faktus ilustrējošus materiālus par UMTS tīkla ekspluatācijas uzsākšanu un attīstīšanu, tad, neskatoties uz to, ka kādas noteiktas tehnoloģijas ieviešana nenozīmē jauna standarta pakalpojumu sniegšanu, Tele2 lūdz Konkurences padomi izvērtēt arī faktus, ka 25.11.2003. Tele2 veica pirmo zvanu UMTS tīklā, kas ir vienu dienu ātrāk nekā LMT pirmais zvans UMTS tīklā.

(1) Tele2 ir LR Uzņēmumu reģistrā 15.11.1995. reģistrēta (vienotais reģ. Nr.40003272854) komercsabiedrība, kuras galvenais darbības veids ir telesakari.

LMT ir LR Uzņēmumu reģistrā 02.01.1992. reģistrēta (vienotais reģ. Nr.50003050931) komercsabiedrība, kuras galvenais darbības veids ir telekomunikācijas.

Ņemot vērā minēto, administratīvā procesa dalībnieku sniegtos paskaidrojumus, to, ka abas minētās komercsabiedrības sniedz pakalpojumus publiskajā mobilajā elektronisko sakaru

tīklā Latvijas Republikas teritorijā, Tele2 un LMT ir uzskatāmas par mobilo sakaru pakalpojumu tirgus dalībniekiem, kas konkurē.

(2) Tele2 sniegtā informācija par piedāvājumiem trešās paaudzes mobilajiem sakariem (3G), kas izplatīta laikrakstos, žurnālos, televīzijā un internetā, ņemot vērā tās saturu un pasniegšanas veidu, ir uzskatāma par reklāmu Reklāmas likuma 1.panta izpratnē.

Ņemot vērā iepriekš norādītos un pārbaudītos pierādījumus, Konkurences padome ir ieguvusi apstiprinājumu faktam, ka iesniegumā norādītās reklāmas preses izdevumos, televīzijā un internetā devējs, ievērojot Reklāmas likuma 10.panta pirmajā daļā noteikto, ir Tele2. Saskaņā ar Reklāmas likuma 10.panta otro daļu *reklāmas devējs ir atbildīgs par reklāmas saturu*. Savukārt, Reklāmas likuma 10.panta trešā daļa nosaka, ka *reklāmas devējs ir tiesīgs izgatavot, pasūtīt, izplatīt vai nodot izplatīšanai tikai tādu reklāmu, kas nav pretrunā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem*.

(3) Tele2 laikā no 29.11.2005. līdz 20.01.2006. izplatījusi 3G reklāmu televīzijā, preses izdevumos un internetā latviešu un krievu valodā. 3G reklāma izplatīta presē (žurnālos latviešu un krievu valodā 7 reizes 2006.gada janvārī, bet laikrakstos latviešu un krievu valodā 71 reizes no 30.11.2005.-24.12.2005.), TV (latviešu un krievu valodā) 372 reizes no 01.12.2005. - 18.12.2005. un internetā no 01.12.2005.-16.12.2005.

Reklāma televīzijā:

Televīzijas reklāmā vienlaicīgi izmantota informācijas vizuāla un audiāla pasniegšanas forma.

Attēls: Tele2 preču zīme, kuru nomaina uzraksts "3G".

Balss aiz kadra: "Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus."

Attēls: Neskaitāmi daudz mobilo telefonu ekrāni, no kuriem viens tiek izvirzīts priekšplānā, un "3G" papildina uzraksts "Videozvans". Priekšplānā izvirzītājā mobilā telefona ekrānā redzama videozvana pakalpojuma izmantošana.

Vienlaikus balss aiz kadra: "Ne tikai runā, arī redzi un rādi."

Attēls: Mobilā telefona izvēlne, no kuras priekšplānā tiek izvirzīts uzraksts "mobilā TV", kuru nomaina uzraksti "spēles" un "draugi". Vienlaikus zem uzrakstiem redzami atbilstoši mobilo telefonu ekrāni. Tālāk redzams GoLive logo, šajā laikā ekrāna lejasdaļā uz zila fona ar baltiem burtiem parādīts uzraksts: "3G tīkla pārklājums šobrīd pieejams tikai Rīgā. Nepieciešams telefons ar 3G atbalstu."

Balss aiz kadra: "Skaties TV, spēlē vairāk, sērfo ilgāk. Ja vēlies vēl kaut ko, ienāc Tele2 portālā GoLive."

Attēls: Neskaitāmi daudz mobilo telefonu ekrāni un uzraksts "3G", vēlāk "Tele2. 3G".

Vienlaicīgi balss aiz kadra: "Tele2 – Sāc dzīvot trešajā paaudzē".

Reklāmas beigās attēlota Tele2 preču zīme.

Reklāmas preses izdevumos:

1) Reklāmās attēloti daudzi mobilo telefonu ekrāni.

Teksts: „Sāc dzīvot trešajā paaudzē!

Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus – 3G. Ko tas nozīmē Tev un Taviem draugiem? Tagad, pateicoties desmitreiz lielākam datu apmaiņas ātrumam, Tu vari **izmantot videozvanu** – ne tikai runā, bet arī redzi un rādi. Un tas ir tikai sākums.

Skaties **mobilo TV**, lejupielādē **vairāk spēļu, skaņu, attēlu** un **videofailu**, sērfo jaunajā Tele2 trešās paaudzes portālā GoLive un portālā **draugiem.lv**

Divas zīmes – „3” un „G” – pavērs Tev miljardiem jaunu iespēju!

Pakalpojuma izmantošanai nepieciešams telefons ar 3G atbalstu.

Tīkla pārklājums šobrīd pieejams tikai Rīgā.”

Apakšējā daļā Tele2 preču zīme un uzraksts: “Prieks par vislabāko cenu!”

Preses izdevumos secīgi izvietotas arī trīs šāda satura reklāmas:

2) Teksts: „Sāc dzīvot trešajā paaudzē!

Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus – 3G. Pateicoties vairākas reizes lielākam datu apmaiņas ātrumam, reāla **mobila televīzija ir klāt!** Tavs mobilais telefons būs kā kabatas televizors, ar kuru ne vien varēsi skatīties raidījumus tiešraidē, bet arī vērot savu iecienītāko šovu, ko nepaspēji noskatīties vakar vai pirms nedēļas.

Divas zīmes – „3” un „G” – pavērs Tev miljardiem jaunu iespēju!

Pērc jaunu 3G telefonu un saņem dāvanā Ls 30 sarunām.

Iegādājoties šos telefonus, pieslēdzieties jebkuram tarifu plānam un saņemiet dāvanā Ls 30 sarunām (Ls 3 atlaide pirmos 10 kalendāros mēnešus). Ikmēneša maksājums par telefonu – Ls 5,90. Līgums jāslēdz uz noteiktu laiku, uzrādot pasi.

Akcija turpinās līdz 2006.gada 15.janvārim vai kamēr visi telefoni pārdoti.

Pakalpojuma izmantošanai nepieciešams telefons ar 3G atbalstu.

Tīkla pārklājums šobrīd pieejams tikai Rīgā.

Papildu informācija tirdzniecības vietās vai www.tele2.lv”

Reklāmā attēloti daudzi mobilo telefonu ekrāni, no kuriem viens izvirzīts priekšplānā un tajā tiek izmantots pakalpojums mobilā TV. Apakšdaļā attēloti divi mobilie telefoni un norādītas to cenas.

Beigās Tele2 preču zīme un uzraksts: “Prieks par vislabāko cenu!”

3) Teksts: „Sāc dzīvot trešajā paaudzē!

Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus – 3G. Mobilo **datu apmaiņas ātrums tagad ir vairākas reizes lielāks.** Ko tas nozīmē tieši Tev? Tu zibenīgi nosūtīsi multimediju ziņas, acumirkļi lejupielādēsi spēļu failus, bez aizturēm varēsi sērfot GoLive, draugiem.lv un citos mobilajos portālos, kā arī izbaudīsi absolūtu interneta brīvību, saslēdzot telefonu ar portatīvo datoru.

Divas zīmes – „3” un „G” – pavērs Tev miljardiem jaunu iespēju!

Pērc jaunu 3G telefonu un saņem dāvanā Ls 30 sarunām.

Iegādājoties šos telefonus, pieslēdzieties jebkuram tarifu plānam un saņemiet dāvanā Ls 30 sarunām (Ls 3 atlaide pirmos 10 kalendāros mēnešus). Ikmēneša maksājums par telefonu – Ls 5,90. Līgums jāslēdz uz noteiktu laiku, uzrādot pasi.

Akcija turpinās līdz 2006.gada 15.janvārim vai kamēr visi telefoni pārdoti.

Pakalpojuma izmantošanai nepieciešams telefons ar 3G atbalstu.

Tīkla pārklājums šobrīd pieejams tikai Rīgā.

Papildu informācija tirdzniecības vietās vai www.tele2.lv”

Reklāmā attēloti daudzi mobilo telefonu ekrāni, no kuriem viens izvirzīts priekšplānā un tajā tiek attēlota pakalpojuma “spēles” izmantošana. Apakšdaļā attēloti divi mobilie telefoni un norādītas to cenas.

Beigās Tele2 preču zīme un uzraksts: “Prieks par vislabāko cenu!”

4) Teksts: „Sāc dzīvot trešajā paaudzē!

Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus – 3G. Tagad Tev ir pieejams **videozvans**, tāpēc draugus varēsi ne tikai dzirdēt, bet arī redzēt! Nodemonstrē savu jauno frizūru, pārraidi reportāžu no ballītes, novērtē drauga lēcieni no tramplīna, kopīgi ar kolēģiem izvēlies attēlus prezentācijai... Brīdinām – pēc videozvana izmēģināšanas parastais balss zvans šķitīs neizturami garlaicīgs.

Divas zīmes – „3” un „G” – pavērs Tev miljardiem jaunu iespēju!

Pērc jaunu 3G telefonu un saņem dāvanā Ls 30 sarunām.

Iegādājoties šos telefonus, pieslēdzieties jebkuram tarifu plānam un saņemiet dāvanā Ls 30 sarunām (Ls 3 atlaide pirmos 10 kalendāros mēnešus). Ikmēneša maksājums par telefonu – Ls 5,90. Līgums jāslēdz uz noteiktu laiku, uzrādot pasi.

Akcija turpinās līdz 2006.gada 15.janvārim vai kamēr visi telefoni pārdoti.

Pakalpojuma izmantošanai nepieciešams telefons ar 3G atbalstu.

Tīkla pārklājums šobrīd pieejams tikai Rīgā.

Papildu informācija tirdzniecības vietās vai www.tele2.lv

Reklāmā attēloti daudzi mobilo telefonu ekrāni, no kuriem viens izvirzīts priekšplānā un tajā tiek attēlota pakalpojuma “videozvans” izmantošana. Apakšdaļā attēloti divi mobilie telefoni un norādītas to cenas.

Beigās Tele2 preču zīme un uzraksts: “Prieks par vislabāko cenu!”

Reklāma internetā.

5) Uzraksts: “Sāc dzīvot trešajā paaudzē!”

Zem tā redzami daudzi mobilo telefonu ekrāni, no kuriem viens izvirzīts priekšplānā un tā ekrānā redzama izvēlne.

Apakšā Tele2 preču zīme un uzraksts: “Prieks par vislabāko cenu!”

(4) Reklāmas likuma 8.panta pirmā daļa nosaka, ka *maldinoša reklāma ir aizliegta. Šī panta otrajā daļā noteikts, ka maldinoša reklāma ir tāda reklāma, kura jebkādā veidā, izskaitot tās pasniegšanas veidu, tieši vai netieši maldina vai varētu maldināt un kura sava maldinošā rakstura dēļ varētu ietekmēt personas ekonomisko rīcību vai kura kaitē vai varētu kaitēt konkurentam.*

Savukārt, 8.panta trešajā daļā teikts, *nosakot, vai reklāma ir maldinoša, ņem vērā visas reklāmas pazīmes – atsevišķo sastāvdaļu un kopējo saturu, noformējumu, īpaši jebkuru informāciju, kas reklāmā sniegta par:*

1) *preču vai pakalpojumu pieejamību, īpašībām, darbību, saturu, ražošanas vai piegādes metodi un datumu, nolūku, lietošanu, daudzumu, ietekmi uz vidi vai cilvēka veselību, preču ģeogrāfisko vai komerciālo izcelsmi vai rezultātiem, kas sagaidāmi no to lietošanas, vai par preču vai pakalpojumu testēšanas vai pārbaudes rezultātiem vai materiālām pazīmēm;*

2) *cenu vai cenas aprēķināšanas veidu un nosacījumiem, ar kādiem tiek piegādātas preces vai sniegti pakalpojumi;*

3) *reklāmas devēju, arī tā identitāti un labajām īpašībām, kvalifikāciju, īpašumtiesībām vai apbalvojumiem.*

(5) Pārbaudot apstrīdēto reklāmu atbilstību Reklāmas likuma noteikumiem, Konkurences padome konsekvēnti ir atzinusi, ka reklāmas izvērtējumā ir jāņem vērā tas, kā reklāmā sniegto informāciju uztvertu vidusmēra patērētājs. Līdz ar to iespējamā maldinājuma mērogs ir nevis pavisam, nolaidīgs un vieglprātīgs, bet gan vidusmēra patērētājs, kurš ir pietiekami labi informēts, vērīgs un piesardzīgs. Konkurences padome, izvērtējot Tele2 reklāmu, kurā ietverts paziņojums *Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilo sakarus – 3G, ņem vērā līdzšinējo praksi* (Konkurences padomes 17.09.2004. lēmums Nr.62, Latvijas Vēstnesis Nr.169, 05.10.2004.; Konkurences padomes 08.11.2005. lēmums Nr.60 Latvijas vēstnesis Nr.186, 22.11.2005. Konkurences padomes 18.01.2006. lēmums Nr.2, Latvijas vēstnesis Nr.21, 03.02.2006.). Minēto reklāmas izvērtēšanas veidu par pamatotu un pareizu ir atzinusi arī Administratīvā apgabaltiesa (Administratīvās apgabaltiesas 08.11.2005. spriedums lietā Nr.AA597-05/6, 17.punkts), un tas atbilst arī Eiropas Kopienų tiesas praksē atzītajiem reklāmas izvērtējuma kritērijiem (Eiropas Kopienų tiesas 16.07.1998. spriedums lietā Nr.C-210/96, 31. un 37.paragrāfs; 13.01.2000. spriedums lietā Nr.C-220/98,

27.pārgrāfs; 25.10.2001. spriedums lietā Nr.C-112/99, 52.pārgrāfs). Līdz ar to Tele2 reklāmas, kurā ietverts paziņojums *Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus*, izvērtējumā Konkurences padome uzskata par pamatotu ņemt vērā to, kā minētajās reklāmās sniegto informāciju uztvertu vidusmēra patērētājs, kura ekonomisko rīcību tā var ietekmēt.

(6) Iesniedzēja iebildumi ir par to, ka Tele2 reklāma ar tajā norādīto paziņojumu *Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus – 3G rada iespādu*, ka Tele2 ir pirmais komersants, kas šobrīd Latvijā ir uzsācis piedāvāt šādu pakalpojumus un ka citi komersanti šādu pakalpojumus nepiedāvā. Iesniedzējs uzskata, ka tas neatbilst patiesībai, jo:

1. LMT jau kopš 13.12.2004. sniedz visus Tele2 reklamētos trešās paaudzes mobilo sakaru pamatpakalpojumus, izņemot videozvanu. Savukārt, Tele2 reklamētajai mobilajai TV analogisku pakalpojumu „Mobilā TV” LMT sniedz jau kopš 09.06.2005.

2. LMT trešās paaudzes mobilo sakaru tīkla ieviešanu jau kopš 27.01.2004. konstatējusi arī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija.

3. Kopš 2004.gada Latvijā mobilo sakaru pakalpojumus, izmantojot trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas, sniedz arī a/s „Telekom Baltija”.

Līdz ar to Tele2 nav pirmais komersants, kas Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumus. LMT uzskata, ka Tele2 reklāmas sniedz maldinošu informāciju par Tele2 kā par tirgus dalībnieku, kas pirmais ievieš jaunas tehnoloģijas, tādējādi maldinot patērētāju par Tele2 labajām īpašībām un kvalifikāciju.

Iesniedzējs uzskata, ka, sniedzot šādu nepatiesu informāciju, Tele2 ceļ neslavu citiem konkurentiem, kas nodrošina trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu, īpaši ietekmējot LMT tēlu, jo LMT pamatvērtības ir augsti kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana pēc iespējas nodrošinot jaunāko tehnoloģiju ieviešanu. LMT norāda, ka tās klienti ir informēti par LMT sniegto pakalpojumu augsto kvalitāti. Taču, vadoties no Tele2 reklāmas teksta, patērētāji var uzskatīt, ka citi komersanti, t.sk. LMT, sniedz zemākas kvalitātes pakalpojumus, jo nepiedāvā klientiem izmantot trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģiju nodrošinātās iespējas.

(7) Tele2 paskaidro, ka trešās paaudzes mobilo sakaru būtiskākā atšķirība ir lielāks datu pārrāides ātrums, kas sniedz ievērojami plašākas mobilo sakaru izmantošanas iespējas. Par trešās paaudzes pakalpojumiem var atzīt tikai tādu pakalpojumus, kas tiek sniegti, izmantojot tā saucamās trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas (piemēram, UMTS mobilo sakaru tīkls), kuru izmantojot tiek radīts jauns pakalpojums, piemēram, videozvans, vai arī augstākā kvalitātes līmenī tiek piedāvāti esošie pakalpojumi, piemēram, mobilā televīzija.

LMT, sniedzot pakalpojumu „Mobilā TV” izmanto otrās paaudzes tehnoloģijas (GSM standarts, pielietojot EDGE standartu), tādēļ to nevar uzskatīt par trešās paaudzes pakalpojumu. Tele2 nekad nav apgalvojusi, ka tā pirmā sniedz mobilās televīzijas pakalpojumu, turklāt visnozīmīgākais trešās paaudzes pakalpojums ir videozvans, ko Tele2 viennozīmīgi pirmā sākusi piedāvāt lietotājiem. Tele2 arī nepiekrīt, ka UMTS tīkla ekspluatācijas uzsākšana jau automātiski nozīmē trešās paaudzes mobilo sakaru sniegšanu. Tīkla izmantošana pati par sevi nav trešās paaudzes pakalpojums, tas jāpiepilda ar saturu – pakalpojumiem. Tele2 nav apgalvojusi vai sniegusi publisku informāciju, kas liecinātu, ka Tele2 ir pirmais operators, kas ieviesis 3G tehnoloģijas. LMT apstrīdētajā reklāmā Tele2 informēja, ka ir pirmais operators, kas piedāvā dažādus 3G sakaru pakalpojumus, un ir būtiski nošķirt tehnoloģijas, kas faktiski ir “darbarīks”, ar ko ražot “produktus” – sakaru pakalpojumus.

(8) Konkurences padome ir izvērtējusi iesniedzēja iebildumus attiecībā uz Tele2 sniegto reklāmu “Sāc dzīvot trešajā paaudzē!” ar tajā ietverto paziņojumu *Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus – 3G* un norāda sekojošo.

Izvērtējot LMT apstrīdētās Tele2 3G reklāmas saturu, Konkurences padome secina, ka izplatītajās 3G reklāmās Tele2 sniegusi informāciju par to, ka tā pirmā Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus 3G, patērētājiem paskaidrojot, ka tādējādi, pateicoties vairākas reizes lielākam datu apmaiņas ātrumam, iespējams izmantot šādus pakalpojumus - videozvanu, skatīties mobilo TV, lejupielādēt vairāk spēļu, skaņu, attēlu un videofailu, sērfot internetā. Reklāmas sākumā izcelts aicinājums *Sāc dzīvot trešajā paaudzē!*, bet beigās norādīts, ka pakalpojuma izmantošanai nepieciešams telefons ar 3G atbalstu un ka 3G tīkla pārklājums šobrīd pieejams tikai Rīgā. Tele2 sniegtajās 3G reklāmās preses izdevumos ir izcelti arī atsevišķi Tele2 piedāvātie pakalpojumi – videozvans, sērfošana internetā vai mobilā TV. Tomēr, ņemot vērā šo reklāmu saturu un pasniegšanas veidu – informācija par pakalpojumiem (3G iespējām) secīgi izvietota viena preses izdevuma dažādās lapās, Tele2 reklāmas ir uztveramas kā vienota reklāmas kampaņa.

Pārbaudot reklāmu saturu un ievērojot iepriekš konstatēto, secināms, ka Tele2 3G reklāmās patērētājiem tiek sniegta informācija tikai par to, ko piedāvā Tele2, nekādā veidā nenorādot uz to, ka citi komersanti nebūtu ieviesuši kādas tehnoloģijas vai sniegtu zemākas kvalitātes pakalpojumus. Tele2 arī nesniedz informāciju, ka tā būtu ieviesusi kādu īpašu tehnoloģisku progresu mobilo sakaru pakalpojumu attīstībā Latvijā, bet norāda, ka tā pirmā Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus, nepārprotami saistot šo paziņojumu ar reklamēto pakalpojumu apjomu, kas ir pieejami patērētājiem. Konkurences padome piekrīt Tele2 iebildumam, ka tā izplatītajās 3G reklāmās nav apgalvojusi, ka, piemēram, pirmā sniedz mobilās televīzijas pakalpojumu.

Ņemot vērā iepriekšminēto, Konkurences padome noraida LMT apgalvojumu, ka Tele2 sniegtajās 3G reklāmās īpaši ietekmē LMT tēlu, jo tās pamatvērtības ir augsti kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana, pēc iespējas nodrošinot jaunāko tehnoloģiju ieviešanu. Tele2 3G reklāmās nav nekādas norādes uz LMT sniegto pakalpojumu zemāku kvalitāti, un nav arī nekādas informācijas, kas celtu neslavu citiem konkurentiem. Turklāt, kā norāda LMT, tās klienti ir labi informēti par LMT sniegto pakalpojumu augsto kvalitāti.

(9) LMT norāda, ka 13.12.2004. tā uzsākusi trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumu sniegšanu komerciālā režīmā, izmantojot UMTS tehnoloģiju. Par to LMT ziņojusi presē, norādot, ka šie pakalpojumi ir pieejami ierobežotā teritorijā Rīgā, bet 2005.gada laikā tie būs pieejami 30% Latvijas iedzīvotāju. Vienlaikus LMT informējusi, ka tās UMTS tīklā pieejami visi tie paši pakalpojumi, kas GSM tīklā, galvenais ieguvums ir datu pārraides ātrums un papildus tam UMTS tīklā ir kvalitatīvāki balss sakari, kā arī ievērojami uzlabota balss un datu pārraides drošība.

No iepriekšminētā Konkurences padome secina, ka LMT ir sniegusi informāciju patērētājiem, ka tā atklāj UMTS tīklu komerc režīmā ierobežotā teritorijā, bet UMTS tīkls 2005.gada laikā būs pieejams līdz 30% Latvijas iedzīvotāju. LMT arī informējusi patērētājus, ka UMTS tīklā pieejami tie paši pakalpojumi, kas GSM tīklā, taču labākā kvalitātē. Tas būtiski atšķiras no tā, kādu informāciju 3G reklāmās sniegusi Tele2, demonstrējot pakalpojumu klāstu, t.sk. jaunus pakalpojumus (iespējas), kas patērētājiem ir pieejami, “dzīvojot trešajā paaudzē”. Tele2 3G reklāmās nevis sniegusi vēstījumu par UMTS tīkla atklāšanu komerc režīmā, bet piedāvājusi patērētājiem konkrētā teritorijā pakalpojumus (iespējas), t.sk. līdz šim nepiedāvātus, nodēvējot tos par 3G.

Kā lēmumā iepriekš norādīts, Konkurences padome, izvērtējot reklāmu, ņem vērā to, kā reklāmu uztvertu vidusmēra patērētājs. Ir dažāda nozīme paziņojumam presē, kurš nav uzskatāms par pakalpojumu reklāmu, par UMTS tīkla atklāšanu komercreizīnā, turklāt, ja minētais UMTS tīkls tobrīd patērētājiem faktiski sniedz ierobežotas iespējas (šādas saistības operatoriem vienlīdzīgi bija jānodrošina Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas izsniegtajās licencēs noteiktajā termiņā), un Tele2 3G mobilo sakaru reklāmas piedāvājumam par iespējām izmantot pilnu trešās paaudzes (3G) mobilo sakaru pakalpojumu klāstu Rīgas teritorijā. Tik dinamiskā tirgū kā mobilās telekomunikācijas ir svarīgi informēt plašu patērētāju loku par pieejamiem jauniem pakalpojumiem vai jaunām tehnoloģijām. Ja augstākminētās darbības netiek veiktas, tad no patērētāju uztveres viedokļa šādi jauni pakalpojumi vai jaunas tehnoloģijas nav pieejamas.

Nav ticams, ka patērētāji, arī tie, kuri iepriekš informēti par LMT UMTS tīkla atklāšanu, uztverot Tele2 3G reklāmās ietvertu apstrīdēto paziņojumu un reklāmu vēstījumu kopumā, varētu saprast, ka tieši Tele2 pirmā atklāj UMTS tīklu un tīktu maldināti par Tele2 labajām īpašībām un piedāvātajiem pakalpojumiem. Kā konstatēts, Tele2 3G reklāmās patērētājiem piedāvā un sekojoši viņi var uztvert, ka Tele2 pirmie Rīgas teritorijā piedāvā pilnu reklamēto trešās paaudzes (3G) mobilo sakaru pakalpojumu klāstu, kas līdz šim šādā apjomā netika piedāvāti. Tieši piedāvātie pakalpojumi ir tas, kas kā izmantoto tehnoloģiju galarezultāts ir pieejams patērētājiem un nosaka viņu izvēli. Turklāt būtiski, ka pakalpojumi (iespējas) reklamētajā apjomā ir pieejami tikai, izmantojot mobilo telefonu ar 3G atbalstu.

Pie šādiem apstākļiem, kad lietā nav strīda par Tele2 3G reklāmās piedāvāto pakalpojumu (iespēju) atbilstību faktiskajiem apstākļiem, Tele2 sniegtā 3G reklāma ar tajā ietvertu paziņojumu *Tele2 pirmie Latvijā piedāvā trešās paaudzes mobilos sakarus 3G* nevar maldināt patērētājus un ietekmēt viņu ekonomisko rīcību, kā arī kaitēt konkurentiem.

LMT norādītajam faktam, ka Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija 27.01.2004. ir konstatējusi UMTS tīkla ieviešanu (akts Nr.TPD 02 *Par UMTS testēšanu*) nav nozīmes Tele2 sniegtās 3G reklāmas izvērtēšanā no patērētāju uztveres viedokļa.

(10) Kopš 09.06.2005. LMT, izmantojot GSM (Global System for Mobile Communication), uzsāka pielietot EDGE (Enhanced Data Rates for Global Evolution) tehnoloģijas, kas ļauj sasniegt lielāku datu pārraides ātrumu – līdz 284 Kbps. Šāds datu pārraides ātrums nodrošina kvalitatīvākus tādus pakalpojumus kā balss telefonija un interneta pieslēgums, kā arī jaunu pakalpojumu – mobilā TV. Taču, ievērojot to, ka datu pārraides ātrums (236 Kbps) šādā veidā nesasniedz tādu kā UMTS tīklā (384 Kbps), nodrošinātie pakalpojumi nav tik labā kvalitātē kā, izmantojot trešās paaudzes (3G) UMTS tehnoloģijas.

LMT, atsaucoties uz IMT-2000 (International mobile telecommunications – 2000) klasifikāciju, norāda, ka EDGE uzskatāma par trešās paaudzes tehnoloģiju. Tajā pašā laikā LMT 13.12.2004. paziņojumā preseī (LMT interneta mājas lapā (<http://www.lmt.lv/lv/index.php?pageid=5006&presscode=159&showlasttree=1>)) norādījusi, ka *Paralēli UMTS tīkla izveidei LMT strādā pie EDGE (Enhanced Data rates for GSM Evolution) datu pārraides pakalpojuma ieviešanas. EDGE datu pārraides tehnoloģiju var ieviest esošajā GSM tīklā un lietot visā Latvijā. EDGE ieviešana ir vienkāršāka un lētāka nekā trešās paaudzes mobilo sakaru tīkla izveide, un tiek uzskatīta par pārejas posmu ceļā uz UMTS mobilajiem sakariem.*

LMT norāda, ka kopš 2004.gada Latvijā mobilo sakaru pakalpojumus, izmantojot trešās paaudzes mobilo sakaru tehnoloģijas, sniedz arī a/s “Telekom Baltija”. A/s “Telekom Baltija” apstiprina, ka kopš 21.04.2004. testa režīmā, bet kopš 01.02.2005. komercsplaistācijā, izmanto CDMA2000 1x tehnoloģijas, ar kuru palīdzību datu pārraides ātrums mobilajiem sakariem var sasniegt līdz 307 Kbps, tādējādi nodrošinot trešās paaudzes

mobilos sakarus daļējā apjomā. Tas nozīmē, ka a/s "Telekom Baltija" klienti kopš 01.02.2005. ar CDMA2000 1x tehnoloģiju palīdzību varēja saņemt mobilo sakaru 3G pamatpakalpojumus – balss telefonija, SMS, kā arī interneta pieslēgums. CDMA 2000 1xEV-DO tehnoloģijas a/s "Telekom Baltija" komercespluatācijā sāka izmantot no 01.12.2005., tādējādi no minētā datuma nodrošinot 3G mobilos sakarus pilnā apjomā.

Tele2 norādījusi, ka, tā kā CDMA tehnoloģijas izmantojot, nav iespējams sasniegt tādu datu pārraides ātrumu kā UMTS (384 Kbps), tās pieskaitāmas pie pārejas perioda tehnoloģijām. Tele2 uzskata, ka nav korekti spekulācijas par mobilo sakaru paaudžu dalījumu (teorētiski tiek skatīti pat vēl sīkāki paaudžu dalījumi, kur, piemēram, CDMA2000 1xRTT un EDGE tiek uzrādīti kā 2,75G) izmantot, lai apstrīdētu nepārprotami trešajā paaudzē sniegtos pakalpojumus – videozvanu un citus pakalpojumus, kas radīti, izmantojot UMTS mobilo sakaru tehnoloģijas un viennozīmīgi visos mareriālos atspoguļoti kā trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumi.

Saskaņā ar Latvijas Elektronisko komunikāciju asociācijas biedra Ilmāra Muula viedokli EDGE kā trešās paaudzes pakalpojuma otrās paaudzes (GSM) tīklā kvalitāte neatbilst pilnai trešās paaudzes pakalpojuma kvalitātei. Lai nodrošinātu pilnu trešās paaudzes pakalpojumu kvalitāti, visā pakalpojumu sniegšanas ķēdē jābūt izmantotai trešās paaudzes tehnoloģijai.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija sniegusi viedokli, ka normatīvie akti nenosaka elektronisko sakaru pakalpojumu vai elektronisko sakaru tīklu iedalījumu paaudzēs, tajā skaitā otrās vai trešās paaudzes mobilo sakaru pakalpojumos. Mobilo zemes elektronisko sakaru tīklu iedalījumu paaudzēs plaši izmanto elektronisko sakaru nozares eksperti, lai salīdzinātu mobilo tīklu sistēmas ar dažādu datu pārraides ātrumu, funkcijām un pielietotām tehnoloģijām. Otrās paaudzes mobilajos tīklos, kas izveidoti izmantojot GSM mobilā tīkla sistēmu, lieto TDMA tehnoloģiju, savukārt trešās paaudzes mobilajos tīklos izmanto UMTS mobilā tīkla sistēmu, lietojot WCDMA tehnoloģiju. Nosacīti starp 2G un 3G mobilajiem tīkliem eksistē GSM GPRS mobilā tīkla sistēma ar TDMA tehnoloģiju, GSM EDGE mobilā tīkla sistēma ar TDMA tehnoloģiju, kā arī CDMA 450 (CDMA2000 1x) mobilā tīkla sistēma, kurā izmantota CDMA tehnoloģija. Ņemot vērā, ka nav noteiktas robežas starp 2G un 3G mobilajiem tīkliem, iepriekš minētās mobilā tīkla sistēmas starp 2G un 3G mobilajiem tīkliem atsevišķos gadījumos iekļauj kādā no mobilo sakaru paaudzēm vai apzīmē ar 2,5G.

Lietā nepastāv strīds, ka trešās paaudzes (3G) mobilo sakaru pakalpojumi ir pakalpojumi, kas tiek sniegti, izmantojot UMTS mobilā tīkla sistēmu, un kuru saņemšanai nepieciešams mobilais telefons ar 3G atbalstu. Vienlaikus lietā ir sniegti atšķirīgi viedokļi un materiāli par EDGE un CDMA2000 1x tehnoloģiju piederību trešās paaudzes (3G) mobilajiem sakariem.

Konkurences padome secina, ka mobilo sakaru sistēmu un tehnoloģiju, ar kurām datu pārraide tajās tiek nodrošināta, dalījums paaudzēs ir vispārējs un nav viennozīmīgi noskaidrojams. Par pilnībā atbilstošu 3G standartiem konkrētu mobilo sistēmu ir pamats atzīt gadījumā, kad patērētājam ir nodrošināta iespēja saņemt noteiktu pakalpojumu klāstu UMTS standartā.

Pie iepriekš konstatētajiem apstākļiem, kad attiecībā uz EDGE un CDMA2000 1x tehnoloģijām nepastāv viennozīmīgs to iedalījums kādā konkrētā mobilo sakaru paaudzē, izvērtējot lietas dalībnieku un iesaistīto personu argumentus, nav pamata atzīt Tele2 reklāmu par maldinošu patērētājiem.

Konkurences padome, ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 4.punktu, Reklāmas likuma 8.pantu, 10.panta pirmo un otro daļu, 13.panta pirmo daļu, 14.panta ceturto daļu, 15.panta sesto un septīto daļu,

nolēma:

izbeigt lietas Nr.1758/05/09/24k *Par SIA „Latvijas Mobilais Telefons” 22.12.2005. iesniegumu Nr.5186/BP* izpēti.

Konkurences padomes lēmumu saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme